

SOCIALLIQ TARMAQ BLOGERLIGINIŇ JÁMIYETTEGI ORNI HÁM TÁSIRI

Ómirbaeva Aziza Bekbergen qızı

Berdaq atındaǵı Qaraqalpaq mámleketlik universiteti, jurnalistika fakulteti magistrantı

Annotaciya: *Bul maqalada sociallıq tarmaq bloggerliginiń zamanagóy xabar maydanındaǵı orni, onıń jámiyetke oń hám keri tásirleri tallanǵan. Bloggerlik xızmetiniń xabar tarqatıwdaǵı áhmiyeti, jámiyetlik pikirge tásir kórsetiwdegi roli hám xabar mádeniyatın qalıplestiriwdegi orni jaqtırılǵan. Sonday-aq, jalǵan xabarlardıń tarqalıwı, jaslar sana-sezimige tásiri hám juwapkershilik máselesi haqqında pikirler bayan etilgen.*

Gilt sózler: *sociallıq tarmaq, bloggerlik, xabar jámiyeti, jámiyetlik pikir, jalǵan xabar, xabar mádeniyatı, tásir.*

KIRISIW

Búgingi globalasıw hám sanlı texnologiyalar dáwirinde sociallıq tarmaqlar adam turmısınıń ajıralmas bólegine aylandı. Internet paydalanıwshıları sanınıń jıl sayın artıp baratırǵanı, xabar alıw hám tarqatıw barısın pútkilley jańasha túrge salıp qoydı. Usı processte bloggerler - yaǵnıy sociallıq tarmaqlarda óz xızmeti arqalı belgili bir baǵdarda pikir bildiriwshi hám kórmenge tásir kórsetiwshi adamlar - áhmiyetli jámiyetlik qubılıs sıpatında qalıplesti.

Bloggerlik tek jeke pikir bildiriw quralı emes, al jámiyetlik pikirdi baǵdarlawshı kúshke aylanpaqta. Olar arqalı jámiyette siyasiy, mádeniy, ekonomikalıq, bilim beriw hám ruwxıy máseleler dodalanadı. Sonıń menen birge, bloggerliktiń tásiri tek oń emes, al belgili dárejede keri jaǵdaylardı da keltiripshıǵarmaqta. Mısalı, tekserilmegen maǵlıwmatlar, jalǵan xabarlar (feykler) yamasa jeke mápten kelip shıqqan xabarlar jámiyette nadurıs juwmaqlarǵa sebep bolıwı múmkin.

Usı kózqarastan, sociallıq tarmaq bloggerliginiń jámiyettegi orni hám tásinin úyreniw búgingi kúnniń áhmiyetli máseleleriniń biri bolıp esaplanadı. Maqalada bloggerliktiń jámiyetlik turmıstaǵı rolin tallaw, onıń jámiyetlik sana hám mádeniyatqa tásinin jaqtırıw hám onıń juwapkerli xızmetin támiyinlew jolları kórsetiledi.

Sociallıq tarmaq bloggerliginiń mánisi

Bloggerlik - bul jeke pikir hám tájiriybeni keń kórmenge jetkeriw ámeliyatı bolıp, ol dástúrli ǵalaba xabar qurallarınan parıqlı túrde tezlik hám interaktivlik qásiyetlerine iye. Sociallıq tarmaq bloggerleri hár túrli temalarda - siyasat, bilim beriw, mádeniyat, moda, ekonomika, texnologiya hám basqalar haqqında maǵlıwmat beriw arqalı jámiyette xabar almasıwın támiyinleydi.

Bloggerliktiń oń tásiri

- Xabardıń tez tarqalıwı hám ashıqlıqqa úles qosıwı;
- Jaslar arasında jámiyetlik belsendilik hám oyshılıqtı rawajlandırıwı;
- Bilim beriw hám ruwxıy násiyat jumıslarında nátiyjelikligi;

- Jámiyette áhmiyetli máselelerge dıqqat qaratıw hám jámiyetlik ádalattı qollap-quwatlaw imkaniyatın jaratıwı.

Bloggerliktiń keri tásiiri

- Jalǵan xabarlar hám tekserilmegen maǵlıwmatlardıń tarqalıwı;
- Jeke máp yamasa reklama maqsetinde jámiyetlik pikirdi manipulyaciya etiw jaǵdayları;

- Jaslar sana-seziminde virtual turmısqa artıqsha berilip, haqıyqıy turmıstan uzılısw tendenciyası;

- Xabar mádeniyatı hám juwapkershilik dárejesiniń tómengi.

Xabar mádeniyatı hám blogger juwapkershiligi

Házirgi zaman blogeri tek xabar tarqatıwshı emes, al onıń tásiiri ushın juwapker adam da esaplanadı. Sonlıqtan, hár bir blogger xabar dereklariniń isenimliligin tekseriw, jeke etika hám mádeniyat qáǵıydalarına ámel etiwı tiyis. Xabar mádeniyatınıń joqarılawı tek mámleket yamasa platforma dárejesinde emes, al hár bir puqaranıń juwapkershiligi menen baylanıslı.

Juwmaq

Sociallıq tarmaq bloggerligi búgingi kúnde jámiyette áhmiyetli xabar maydanı sıpatında qalıplesken. Onıń oń tárepleri - ashıqlıq, tezlik hám pikir erkinligin támiyinlese, keri tárepleri - jalǵan xabar hám manipulyaciya qáwpin keltiripshıǵaradı. Sonıń ushın bloggerlik mádeniyatın arttırıw, xabar tekseriw sistemaların kúsheytiw hám puqaralardı media sawatlılıqqa úyretiw arqalı sociallıq tarmaqlardı jámiyettiń rawajlanıwına xızmet etetuǵın maydanǵa aylandırw zárúr.

PAYDALANILǴAN ÁDEBIYATLAR:

1. Sh. A. Axadov. Sotsiologiya (o'quv qo'llanma). 2007.
2. Aleksey Zlobin. YouTube i sotsialnye seti kak istochniki trafika dlya CPA-offerov.
3. B. Ts. Tsydypov. Sotsialnye seti kak sredstvo informatsionno-pedagogicheskogo vzaimodeystviya (maqola). 2023.